

NVS RAPPORT 29/2020

ÅRSMELDING 2019

*GPS-merkeprosjektet i Setesdal-
Austhei og Brattefjell-Vindeggen*

Lena Romtveit

”Det er viktig for Norge og en internasjonal forpliktelse - å ta vare på den europeiske villreinen og verdiene den representerer. Men hva er det egentlig vi skal ta vare på?

Villrein er ikke bare dyret villrein, men også det brede spekter av økologiske og kulturelle prosesser som vi forbinder med arten som i titusener av år var en nøkkelressurs i europeisk kultur.

En villrein er en villrein når den kan leve i flokker som streifer over store områder, bruker varierte beiteområder og er en del av menneskers opplevelse og høsting”.

Andersen, R. & Hustad, H. (red.) 2004. Villrein & Samfunn. En veiledning til bevaring og bruk av Europas siste villreinfjell. NINA Temahefte 27,80 s.

Romtveit, L. 2020. Årsmelding 2019 GPS-merkeprosjektet i Setesdal-Austhei og Brattefjell-Vindeggen. NVS Rapport 29/2020. 20 s.

Forsidefoto: © Lena Romtveit

Norsk villreinsenter Nord: NO-2661 Hjerkin | +47 91 62 37 15 | E-post: post.nord@villrein.no

Norsk villreinsenter Sør: NO-3660 Rjukan | Telefon: +47 99 46 37 64 | E-post: post.sor@villrein.no

Stiftelsen Norsk villreinsenter: NO-2661 Hjerkin

Org.nr: NO 990 697 809 MVA

Forord

GPS-merkeprosjektet på villrein i Setesdal-Austhei og Brattefjell-Vindeggen er eit 5-årig prosjekt frå 2018 til 2022. Prosjektet har eit hovudfokus på å lære meir om villreinens bruk av skog og beitepreferansar i skog og skjer i eit tett samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge, avd. Bø. Prosjektet følgjer også opp viktige problemstillingar og fokusområde ved Bjørnevattn i Setesdal-Austhei, som blei sett fokus på i det fyrste GPS-merkeprosjektet i Setesdalsheiane (2006-2010) som dekte både Setesdal-Vesthei og Setesdal-Austhei.

Denne årsmeldinga oppsummerer aktiviteten i prosjektet i 2019. Då Norsk villreinsenter Sør (NVS) er sekretariat for prosjektet er årsmeldinga skriven som ein del av NVS sin rapportserie.

Skinnarbu 07.02.20, Lena Romtveit

Samandrag

GPS-merkeprosjektet på villrein i Setesdal-Austhei og Brattefjell-Vindeggen har eit overbyggande mål om å lære meir om reinens bruk av skogsareal gjennom året og beitepreferansar i skog. I tillegg er det eit sterkt fokus på oppfølginga av utviklinga og villreintrekket over Fv45 ved Bjørnevatn og ferdsel i nordområdet.

Prosjektet er breitt ihopsett med 3 ulike arbeidsgrupper i tillegg til styringsgruppa, som er under leing av Fylkesmannen i Vestfold og Telemark ved Elisabet Rui. Forskingsarbeidet på reinens beitepreferansar i skog, leiast av Universitetet i Sørøst-Norge, ved Jan Heggnes og PhD-stipendiat Marijanne Holtan.

Instrumenteringa av villrein blei gjennomført i mars 2019 og det blei merka totalt 8 simler; 4 i kvart område, derav 1 med kamera i kvart område. Dessverre slutta den eine satellittsendaren i Brattefjell-Vindeggen å virke alt i mai 2019, medan simla med kameran sendaren i same område blei skoten i jakta hausten 2019. Sistnemnte sendar blei levert inn og er sendt for tapping av data, den andre er målet å få droppa av simla i løpet av vinteren 2020. Det same skal også skje med kameran sendaren i Setesdal-Austhei.

Mesteparten av utgiftene til prosjektet i 2019, på totalt kr. 393.323,- er knytt til instrumentering av villrein i kvart av områda. Prosjektet har med seg samla kr. 620.842,- inn i 2020, i tillegg er det sendt søknad om totalt kr. 500.000,- til ulike bidragsytarar i 2020. Dette vil vera naudsynte midlar med tanke på eventuell remerking, innhenting av ferdselsdata på Austheia og analyser og rapportering mot slutten av prosjektet.

I 2020 vil det vera fokus på arbeidet i arbeidsgruppene, med ulike typar datainnsamling og kapasitetsbygging hjå både hyttefolk og fastbuande i kvart av områda, samt oppfølging av merka dyr i felt.

Prosjektleiinga er ihopsett av fagleg leing ved Olav Strand (Norsk insitutt for naturforskning, NINA), leiar av styringsgruppa Elisabet Rui (Fylkesmannen i Vestfold og Telemark) og sekretariat ved Lena Romtveit/Anders Mossing (Norsk villreinsenter Sør, NVS).

Innhold

FORORD.....	4
SAMANDRAG	5
BAKGRUNN.....	7
PROSJEKTAKTIVITET 2019	8
Administrasjon og møteverksemd.....	8
MERKING OG DATAINNSAMLING 2019 (REFERERT FRÅ NVS RAPPORT 26/2019).....	11
ØKONOMI	12
Budsjett og søknad	12
Inntekter og bidragsytarar	14
Utgifter	15
Oppsummering:	16
PROSJEKTAKTIVITET 2020	17
Oppfølging av merka dyr i felt.....	17
Datainnsamling og analysar.....	17
Arbeidet i arbeidsgruppene.....	17
Søknad 2020.....	18
VEDLEGG	19

Bakgrunn

I November 2017 sendte Norsk villreinsenter og Fylkesmannen i Agder på vegne av ei arbeidsgruppe ut eit invitasjonsbrev til deltaking i eit nytt villreinprosjekt i Setesdal-Austhei og Brattefjell-Vindeggen. Brevet gjekk til alle aktuelle instansar i kvart av dei to områda, som kommunar, fylkeskommunar, fylkesmenn, kraftregulantar, Statnett og Statens vegvesen, samt lokale villreinutval og villreinnemnder. Initiativet kom mellom anna gjennom trongen for å følgje opp utviklinga i området ved Bjørnevatn og villreintrekket i dette området, samt ein aukande ferdsel og aktivitet inn i dei viktige vinterbeiteområda nord på Austheia. Vidare, og ikkje minst, såg ein også ein trong for å lære meir om reinens arealbruk og beitepreferansar i skogområde. Ein har gjennom tidlegare prosjekt og erfaringar lært at reinen i Setesdal-Austhei nyttar mykje skogsareal frå kalving og utover sommaren og hausten. Dette var også ei særskilt relevant problemstilling i Brattefjell-Vindeggen, noko som mellom anna har medført utfordringar i bestandsforvaltninga og gjennomføringa av teljingar og jakt.

Universitetet i Sørøst-Norge, gjennom fagmiljøet i Bø, har over mange år arbeidd med beitekartlegging og kunnskap på dette feltet, både i Setesdal-Austhei og i Brattefjell-Vindeggen. Det blei difor naturleg å gå inn i eit tett samarbeid med dei om å auke kunnskapen om reinens bruk av skog i desse to områda. Med bakgrunn i dette, saman med tilsvarande datainnsamling i Rondane Sør, fekk Norsk institutt for naturforskning godkjent av Forsøksdyrutvalet (FdU) i Mattilsynet eit støre overbyggande prosjekt på villrein sin bruk av skogområde og beitepreferanse i skog. Dette gav grunnlaget for GPS-merking i desse tre områda, med bruk av kamera på nokre av sendarane. Det er då særleg dokumentasjonen ein får med kamera, av reinens beitepreferansar som er nytt og dannar grunnlaget for desse nye undersøkingane.

Instrumenteringa av rein med GPS-sendarar og kamera var i fyrste rekke planlagt gjennomført i 2018, men blei utsett til vinteren 2019, etter fleire tilfelle med ising på tilsvarande sendarar i Nordfjella vinteren 2018. Dette medførte stopp i all merking det året, inntil materiell og metodikk var gjennomgått for å hindre at slike ting skulle oppstå igjen.

Vinteren 2018 blei det likevel halde eit oppstartsmøte i prosjektet, for å etablere ei prosjektgruppe og planlegge aktiviteten framover. Det blei då avgjort å ha eit interimstyre fram til alle avklaringar var på plass og deretter konstituere ei styringsgruppe. Det blei også føreslege arbeidsgrupper for dei mest sentrale problemstillingane i prosjektet.

Prosjektaktivitet 2019

Administrasjon og møteverksemd

I 2019 blei det halde eitt møte i styringsgruppa, den 22. februar, på Bykle hotell. I dette møtet blei styringsgruppa konstituert med utgangspunkt i det sitjande Interimstyret, og Fylkesmiljøvernsjefen hjå Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Elisabet Rui, blei valt til leiar (tabell 1).

Tabell 1: Styringsgruppa for GPS-merkeprosjektet på villrein i Setesdal-Austhei og Brattefjell-Vindeggen 2018-2022.

Instans:	Representant:
Prosjektstøtte:	
NINA	Olav Strand (fagleg leiar)
Norsk Villreinsenter Sør	Lena Romtveit/Anders Mossing (sekretariat)
Miljødirektoratet (Observatør)	Vemund Jaren
Universitetet i Sørøst-Norge	Jan Heggnes
Universitetet i Sørøst-Norge	Marijanne Holtan
Deltakarar:	
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark	Elisabet Rui -leiar
Fylkesmannen i Agder	Per Ketil Omholt
Aust-Agder Fylkeskommune	Øystein Kristensen
SNO	Peter Hermannsen
Villreinnemnda for Setesdalsområdet	Margit Smeland (vara Bertin Bjåen)
Villreinnemnda for Brattefjell-Vindeggen, Blefjell og	Jon Svartdal
Setesdal-Austhei Villreinlag	Svein Ekre
Setesdal-Austhei Villreinlag	Torleif Homme
Brattefjell-Vindeggen Utmarks- og Villreinutval	Espen Dyrud
Brattefjell-Vindeggen Utmarks- og Villreinutval	Gudmund Dyrland
Tinn Villreinlag	Håvard Vaagen
Verneområdestyret Brattefjell-Vindeggen	Steinar Bergsland
Vassdragsregulantarane/Statnett	Jostein Kristiansen
Kommunane Setesdal-Austhei	Kristian Kvaalen-Herregården
Kommunane Brattefjell-Vindeggen	Torunn Raftenvold-Rue
DNT	Bjørn Andersen-Steinsland
FNF	Ny representant

Det blei gjort nokre justeringar i arbeidsgruppene både med representantar, samt at ein valde å slå i hop arbeidsgruppene som omhandlar Bjørnevatn-området og ferdsel i Setesdal-Austhei (tabell 2-4). Arbeidsgruppenes mandat blei også gjennomgått.

Tabell 2: Samansettinga av arbeidsgruppe 1) Beite og bruk av skog, i GPS-merkeprosjektet på villrein i Setesdal-Austhei og Brattefjell-Vindeggen 2018-2022.

Instans:	Representant:	Finansiering per år:
NINA	Olav Strand	Fagleg leiing
NVS	Lena Romtveit	Sekretariat
Høgskolen i Sørøst-Norge	Jan Heggnes	PhD og beiteundersøkingar
Høgskolen i Sørøst-Norge	PhD-stipendiat	PhD og beiteundersøkingar
Brattefjell-Vindeggen Utmarks- og	Håvard Vaagen	
Brattefjell-Vindeggen Utmarks- og	Ingrid Flatland	
Setesdal-Austhei Villreinlag	Svein Ekre	
Setesdal-Austhei Villreinlag	Øystein Romtveit	

Tabell 3: Samansettinga av arbeidsgruppe 2) Bjørnevatn og ferdsel, i GPS-merkeprosjektet på villrein i Setesdal-Austhei og Brattefjell-Vindeggen 2018-2022.

Instans:	Representant:	Finansiering per år:
NINA	Olav Strand og Vegard Gundersen	Fagleg leiing
NVS	Lena Romtveit	Sekretariat
Fylkesmannen i Agder	Bjørn Loland	
Innleigd ressurs?	Tor Punsvik?	
Fylkesmannen i Vestfold og	Sigurd Lenes	
Aust-Agder Fylkeskommune	Øystein Kristensen	
Villreinnemnda for	Tommy Vatslid	
Valle kommune	Steinar Kyrvestad	
Tokke kommune	Per Wraa	
Bykle kommune	Kristian Kvaalen Herregården	
Vinje kommune	Lasse Mathisen?	
Åmli kommune	Olav Vehus	
Fyresdal kommune	Aslak Momrak-Haugen	
Bygland kommune	Inge Olav Fjalestad	
SNO	Peter Hermansen	
DNT Sør	Bjørn Andersen-Steinsland	
NJFF Aust-Agder	Olav Schrøder	
Setesdal-Austhei Villreinlag	Torleif Homme	
Brattefjell-Vindeggen villreinlag	(kjem ev. med etter kvart)	
Statens vegvesen?	Arne Heggland	
USN?	Rep. frå Institutt for idrett og	

Tabell 4: Samansettinga av arbeidsgruppe 3) Brattefjell-Vindeggen, i GPS-merkeprosjektet på villrein i Setesdal-Austhei og Brattefjell-Vindeggen 2018-2022.

Instans:	Representant:	Finansiering per år:
NINA	Olav Strand	Fagleg leiing
NVS	Lena Romtveit	Sekretariat
Brattefjell-Vindeggen Utmarks- og	Espen Dyrud	
Brattefjell-Vindeggen Utmarks- og	Gudmund Dyrland	
Tinn Villreinlag	Håvard Vaagen	
Seljord Villreinlag		
Vinje Villreinlag	Egil Fundlid	
Hjartdal villreinlag		
Seljord kommune	Torunn Raftevold	
Vinje kommune	Lasse Mathisen ?	
Tinn kommune	Bjørn Bjørnsen	
Hjartdal kommune		
Verneområdestyret for Brattefjell-	Peter Köller	
Verneområdestyret for Brattefjell-	Steinar Bergsland	
SNO	Morten Elgaaen	
Grunneigar-representant andre	?	
Skagerak Kraft AS	Magne Wraa	
ØTB	Nicolai Østhus	

Elles i styringsgruppemøtet var det fokus på gjennomføring av merking (som blei gjort ca. ein månad seinare), jf. søknad og løyvet som kom rett i etterkant av møtet. Andre aktuelle saker var økonomien i prosjektet og presentasjon av PhD-student Marijanne Holtan som skal arbeide med beiteundersøkingane og kameramaterialet i prosjektet.

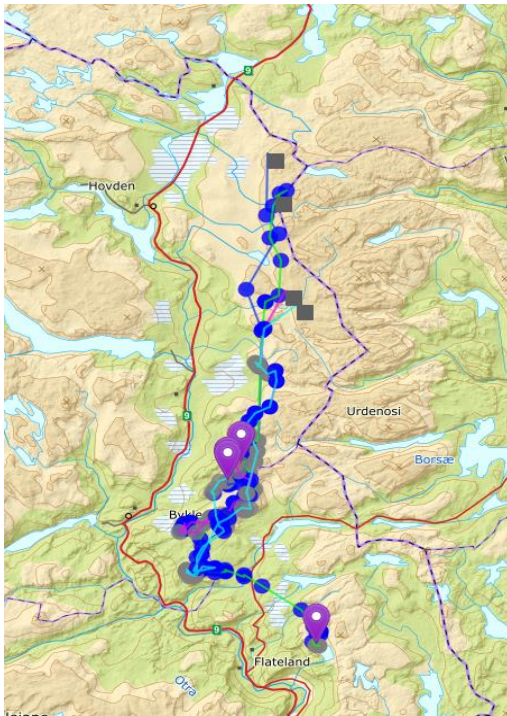
I arbeidsgruppa for Bjørnevatn og ferdsel har det vore totalt 2 møter i 2019; 29. august og 22. oktober, baa i Bykle. I baa møta var det drøfta korleis ein enkelt kan få fram gode data på ferdsla i området, samt koma i inngrep med hyttefolket ved Bjørnevatn. I tillegg hadde leiaren for denne arbeidsgruppa, Fylkesmannen i Agder ved Bjørn Loland, eitt eige møte med DNT-Sør og FNF Agder, for informasjonsutveksling om prosjektet og hjelp til datainnsamling på ferdsel.

Merking og datainnsamling 2019 (referert frå NVS Rapport 26/2019)

Løyvet til instrumentering av villrein også til dette prosjektet kom frå Mattilsynet til NINA 18. februar 2019. Ein måned seinare, den 19. mars blei det merka totalt 8 dyr i prosjektet; 4 i kvart av områda, derav ein med kamera i kvart av områda. Det var Roy Andersen frå NINA som organiserte og leia arbeidet saman med veterinær medan dei lokale villreinutvala hadde med ein representant kvar. Det er satt på satellitt-sendarar (Iridium) på alle unntatt dei 2 som ber kamera; desse sender GPS-posisjon over GSM-nettet. Dei to sistnemte vil også bli droppa av etter ca eitt år, som følge av kortare levetid på batteriet når ein nyttar kamera. Desse sendarane fungerer slik at kvar gong det blir sendt ein GPS-posisjon, tas det ein filmsnutt på nokon sekundar med kameraet. Alle sendarane registrerer GPS-posisjon på dyret kvar 3. time, men dette tidsintervallet kan justerast dersom dyra går inn i områder eller tidsperiodar ein ynskjer seg hyppigare data.

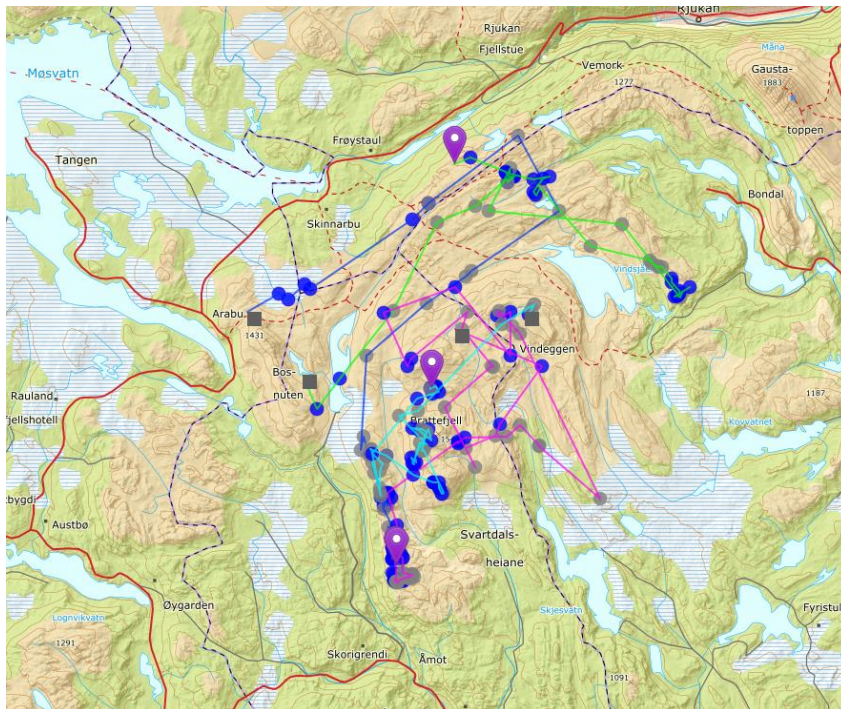
På Austheia såg ein at dei merka dyra nesten med ei gong satte kursen sørover frå nordområda der dei blei merka og ned mot Fv45. Etter berre ei veke hadde den fyrste av simlene trekt over vegen. Dei tre andre kom gradvis etter litt seinare på våren (figur 1).

Figur 1: Utsnitt frå www.dyreposisjoner.no ei veke etter instrumentering av 4 simler i Setesdal-Austhei. Dei grå firkantane indikerer kvar fyrste posisjon er avgitt og dei lilla markørane viser siste posisjon i angitt tidsintervall.

I Brattefjell-Vindeggen spreidde dei merkte dyra seg ut over store delar av vinterbeiteområdet, men 3 av dei fann etter kvart saman og var delvis å finne i same flokkane i tida etter dette (figur 2). Det blei gjennomført ettersyn av alle sendarane i etterkant av merkinga og frametter vinteren.

Figur 2: Utsnitt frå www.dyreposisjoner.no ei veke etter instrumentering av 4 simler i Brattefjell-Vindeggen. Dei grå firkantane indikerer kvar fyrste posisjon er avgitt og dei lilla markørane viser siste posisjon i angitt tidsintervall.

Økonomi

Budsjett og søknad

I invitasjonsbrevet frå november 2017 var det føreslege ei økonomisk ramme på totalt kr. 1.365.000,- ved høgaste ambisjonsnivå i oppstartsåret 2018, fordelt med kr. 750.000,- for hovudprosjektet i Setesdal-Austhei (tabell 5) og kr. 515.000,- i delprosjektet Brattefjell-Vindeggen (tabell 6). For kvart av delområda føreslo ein ei fordeling mellom ulike lokale og relevante prosjektdeltakarar (tabell 5 og 6).

Tabell 5: Oversyn over budsjett og forslag til finansiering for hovudprosjektet i Setesdal-Austhei ved oppstartsåret 2018.

Budsjett: kr. 750.000,-. Dekker merking og drift av inntil 7 GPS-sendarar i prosjektperioden, derav 3-4 med kamera, samt datainnsamling og administrasjon.			
Hovudgruppe:	Deltakar:	Finansielt bidrag:	Kommentar:
Kommunar –«store»: Totalt kr. 90 000	Bykle	30 000	«Stor» villreinkommune
	Tokke	30 000	«Stor» villreinkommune
	Valle	30 000	«Stor» villreinkommune
Kommunar –«små»: Totalt kr. 60 000	Fyresdal	15 000	«Liten» villreinkommune
	Bygland	15 000	«Liten» villreinkommune
	Vinje	15 000	«Liten» villreinkommune
	Åmli	15 000	«Liten» villreinkommune
Kraftregulantar og linjeeigarar: Totalt kr. 100 000	Statnett	50 000	Dobbel overføringslinje tvers igjennom villreinområdet langs Fv 45.
	Statkraft	25 000	Store reguleringar i nordområdet
	Arendalsvasdragets brukseierforening	15 000	Reguleringar i sørområdet
	Otteraaens brukseierforening	10 000	Regulering i sørområdet
Fylkesmenn: Totalt kr. 100 000	Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	50 000	
	Fylkesmannen i Telemark	50 000	
Fylkeskommunar: Totalt kr. 100 000	Fylkeskommunen i Aust-Agder	50 000	
	Fylkeskommunen i Telemark	50 000	
Andre bidragsytarar: Totalt kr 300 000	Statens Vegvesen	50 000	
	Heiplanen	100 000	
	Miljødirektoratet	150 000	
SUM:		750 000	

Tabell 6: Oversyn over budsjett og forslag til finansiering for delprosjektet i Brattefjell-Vindeggen ved oppstartsåret 2018.

Budsjett: kr. 515.000,-. Decker merking og drift av inntil 8 GPS-sendarar i prosjektperioden, derav 3-4 med kamera, samt datainnsamling og administrasjon.			
Hovudgruppe:	Deltakar:	Finansielt bidrag:	Kommentar:
Kommunar: Totalt kr. 100 000	Hjartdal	25 000	«Stor» villreinkommune
	Seljord	25 000	«Stor» villreinkommune
	Tinn	25 000	Reiselivskommune
	Vinje	25 000	Reiselivskommune
Rettighetshavarar og grunneigarar: Totalt kr. 110 000	Brattefjell-Vindeggen Utmarks- og villreinutval	50 000	
	Hydro	20 000	
	Stordalen	20 000	
	Bossbøen Jagtselskab	20 000	
Kraftregulantar og linjeeigarar: Totalt kr. 200 000	Skagerak Kraft AS	100 000	Har alle dei store reguleringsmagasina i villreinområdet
	Statnett	50 000	Har dobbel overføringslinje gjennom dei viktigaste vinterbeiteområda i området
	Øst-Telemarkens Brugseierforening	50 000	Har stått for den største fragmenteringa av villreinområdet frå sitt opphavslege areal med Hardangervidda
Bestands- og verneområdeforvaltning: Totalt kr. 100 000	Villreinemnda for BV, Ble- og NFRF	35 000	
	Fylkesmannen i Telemark	35 000	
	Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen		
	Landskapsvernområde	35 000	
SUM:		515 000	

Inntekter og bidragsytarar

Det var dessverre nokon av dei største av dei føreslegne bidragsytarane som ikkje ynskte å delta i prosjektet og som det også tok tid å få tilbakemelding frå. Dette gjorde at ambisjonsnivået i prosjektet måtte reduserast til vel halvparten av det føreslegne talet instrumenterte dyr. Mesteparten av midlane kom inn i 2018 men også nokon i 2019, som var gjeldande for 2018 (mellom anna frå Miljødirektoratet).

For 2019 kom det inn totalt kr 625.000,- på hovudprosjektet i Setesdal-Austhei, derav kr. 150.000,- av desse var midlar frå Miljødirektoratet gjeldande for 2018. I tillegg hadde hovudprosjektet på Austheia med seg ei overføring frå 2018 (etter ein del justeringar gjennom 2019) på kr 150.140,-. Det same hadde delprosjektet i Brattefjell-Vindeggen med kr 239.026,- overført frå 2018 (tabell 7) (totalt kr. 389.166,- overført frå 2018 til 2019).

Delprosjektet i Brattefjell-Vindeggen har ikkje søkt sine bidragsytarar om meir midlar i 2019, men vil måtte koma attende til det mot slutten av prosjektperioden.

Tabell 7: Oversyn over inntekter i prosjektet i 2019.

Bidragsytar Setesdal-Austhei:	2019
Bykle kommune	0
Tokke kommune	30 000
Valle kommune	0
Fyresdal kommune	30 000
Bygland kommune	15 000
Vinje kommune	0
Åmli kommune	0
Statkraft	25 000
Fylkesmannen i Agder	50 000
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark	25 000
Aust-Agder Fylkeskommune	50 000
Telemark fylkeskommune	0
Heiplanen	100 000
Miljødirektoratet	300 000
Villreinnemnda for Setesdalsområdet via FMAV	0
Overført frå 2018	150 140
SUM Setesdal Austhei:	775 140

Bidragsytar Brattefjell-Vindeggen:	2019
Hjartdal kommune	
Seljord kommune	
Tinn kommune	
Vinje kommune	
Brattefjell-Vindeggen Utmarks- og villreinutval	
Tinn Villreinlag	
SCI Nordic Safari Club Chapter	
Hydro	
Stordalen	
Bossbøen Jagtselskab	
Skagerak Kraft AS	
Statnett	
Øst-Telemarkens Brugseierforening	
Villreinnemnda for BV, Ble- og NFRF	
Fylkesmannen i Telemark	
Verneområdestyret for Brattefjell-Vindeggen Landskapsvernområde	
Overført frå 2018:	239 026
SUM Brattefjell-Vindeggen:	239 026
SUM TOTALT I PROSJEKTET:	1 014 166

Utgifter

Når det gjeld utgiftene i prosjektet i 2019 er desse i hovudsak gått til instrumenteringa av dyr. Ved utgangen av 2019 var dei totale kostnadane i prosjektet kr. 393.323,-, fordelt med kr. 195.033,- på hovudprosjektet i Setesdal-Austhei og kr 198.290,- på delprosjektet i Brattefjell-Vindeggen (tabell 8 og 9). Differansen mellom inntektene og utgiftene i prosjektet i 2019 var på kr. 580.106,- for hovudprosjektet i Setesdal-Austhei og kr. 40.736,- i delprosjektet i Brattefjell-Vindeggen. Denne potten (totalt kr. 620.842,-) blei overført til 2020 (tabell 8 og 9).

Tabell 8: Oversyn over utgifter på hovedprosjektet i Setesdal-Austhei i 2019.

Direkte projektkostnader:	
Anskaffelser elektronisk utstyr	56 110
Arbeidsgivearvg.	56
Helikopterleie	42 342
Veterinærtjenester	19 440
Andre eksterne tjenester	3 542
Reise- og møtekostnader	13 243
Sum dir. projektkostnader	134 733
Sum timekostnader	60 300
Sum projektkostnader	195 033
Navn	Antall
Strand, Olav	30,0
Andersen, Roy	16,0
Sum timer	46,0
Balanse overført til 2020:	580 106

Tabell 9: Oversyn over utgifter på delprosjektet i Brattefjell-Vindeggen i 2019.

Direkte projektkostnader:	
Anskaffelser elektronisk utstyr	112 220
Arbeidsgivearvg.	54
Helikopterleie	42 342
Veterinærtjenester	19 440
Andre eksterne tjenester	3 276
Reise- og møtekostnader	2 395
Sum dir. projektkostnader	179 727
Sum timekostnader	18 563
Sum projektkostnader	198 290
Navn	Antall
Andersen, Roy	16,5
Sum timer	16,5
Balanse overført til 2020:	40 736

Oppsummering:

Dei to delprosjekta tok med seg tilsaman kr. 620.842,- inn i 2020.

Prosjektaktivitet 2020

Oppfølging av merka dyr i felt

Jamfør oppdaterte retningslinjer for instrumenterte villrein i NINAs regi, vil alle dei merka dyra følgast opp i felt minst ei gong i månaden og etter kvar gong det er brå ver-/temperaturskifte i fjellet, i perioden desember-april. Den eine av satellittsendarane i Brattefjell-Vindeggen har ikkje sendt posisjonar etter 9. mai 2019. Simla er likevel dokumentert i live under villreintutvalets kalveteljingar 21. juni. Ein vil difor prøve å droppe denne sendaren vinteren 2020. Dette er eit arbeid som krev gode sikt- og sporforhold og anledning til å sjå heile dyret under dropping, samt å finne att sendaren oppå bakken. Simla med kamersendaren blei også dessverre skoten under jakta hausten 2019, slik at når den inaktive sendaren også er droppa vil det berre vera att 2 sendarar i drift i Brattefjell-Vindeggen, så sant ein ikkje vel å merke fleire dyr. Dette ligg det ikkje an til i 2020, som følgje av særst vanskelege forhold i fjellet for reinen, med mykje ising. Kor vidt dette kan vera aktuelt vinteren 2021 vil vera eit sentralt tema for prosjektleiinga og styringsgruppa i tida framover.

Datainnsamling og analysar

I 2020 vil arbeidet i det overbyggande prosjektet med å sjå på reinens bruk av skogsareal og beitepreferansar i skog, dreie seg om gjennomgang av eksisterande videomateriale frå kameranendarar frå andre områder, samt frå Austheia og Brattefjell-Vindeggen etter som materialet herfrå blir klart. Dette vil truleg ikkje skje før litt ut i 2020.

Arbeidet i arbeidsgruppene

Prosjektleiinga har føreslege eit styringsgruppemøte ei gong i mars og det er naturleg at alle arbeidsgruppene har eit møte kvar for seg i forkant av dette, då dei skal rapportere sitt arbeid og sine funn så langt til den overbyggande styringsgruppa. Det er leiarane av kvar av arbeidsgruppene som har ansvaret for å sjå til at slike møter blir gjennomført.

Arbeidsgruppa for beite og skogsbruk er godt i gang med å sortere i eksisterande materiale og vil etter kvart bli klare også til å motta materialet frå dei kameranendarane som har vore ute i dette prosjektet. Arbeidsgruppa for Bjørnevatn og ferdsel arbeider vidare med innsamling av data omkring ferdsel og kontaktbygging mot- og kapasitetsbygging hjå hyttefolket i Bjørnevatnområdet. I arbeidsgruppa for Brattefjell-Vindeggen vil fokus naturleg framleis dreie seg om datainnsamling omkring reinens arealbruk gjennom året og data på beitebruk. Arbeidsgruppa vil også i møte kunne drøfte prosjektet og aktuelle problemstillingar så langt.

Søknad 2020

Den 15. januar 2020 blei det sendt ut ny søknad til bidragsytarane i hovudprosjektet i Setesdal-Austhei, om totalt kr. 500.000,- (tabell 10). Då ein ved prosjektstart valde å legge dei løpande driftskostnadane i prosjektet til hovudprosjektet i Setesdal-Austhei, som har mest omfattande arbeidsgrupper og også er utgangspunktet for prosjektet, vel ein å heller ikkje i 2020 å søke meir midlar frå ei lokale bidragsytarane rundt Brattefjell-Vindeggen. Dette vil ein likevel måtte koma attende til mot slutten av prosjektet når ein nærmar seg store utgiftspostar som analyser og rapportering og om ein eventuelt også skal merke nokon dyr.

Tabell 10: Oversyn over fordelinga av omsøkte bidrag frå dei ulike bidragsytarane i hovudprosjektet, i søknaden av 15. januar 2020 (vedlegg 1).

Budsjett: kr. 500.000,-. Dekker ev. remerking (med bruk av 2019-midlar) og drift av prosjektet, samt datainnsamling og administrasjon.			
<i>Hovudgruppe:</i>	<i>Deltakar:</i>	<i>Finansielt bidrag:</i>	<i>Kommentar:</i>
Kommunar –«store»: <i>Totalt kr. 90 000</i>	<i>Bykle</i>	<i>30 000</i>	<i>«Stor» villreinkommune</i>
	<i>Tokke</i>	<i>30 000</i>	<i>«Stor» villreinkommune</i>
	<i>Valle</i>	<i>30 000</i>	<i>«Stor» villreinkommune</i>
Kommunar –«små»: <i>Totalt kr. 60 000</i>	<i>Fyresdal</i>	<i>15 000</i>	<i>«Liten» villreinkommune</i>
	<i>Bygland</i>	<i>15 000</i>	<i>«Liten» villreinkommune</i>
	<i>Vinje</i>	<i>15 000</i>	<i>«Liten» villreinkommune</i>
	<i>Åmli</i>	<i>15 000</i>	<i>«Liten» villreinkommune</i>
Fylkesmenn: <i>Totalt kr. 100 000</i>	<i>Fylkesmannen i Agder</i>	<i>50 000</i>	
	<i>Fylkesmannen i Vestfold og Telemark</i>	<i>50 000</i>	
Fylkeskommunar: <i>Totalt kr. 100 000</i>	<i>Fylkeskommunen i Agder</i>	<i>50 000</i>	
	<i>Fylkeskommunen i Vestfold og Telemark</i>	<i>50 000</i>	
Andre bidragsytare: <i>Totalt kr 150 000</i>	<i>Statkraft</i>	<i>25 000</i>	
	<i>Heiplanen</i>	<i>25 000</i>	
	<i>Miljødirektoratet</i>	<i>100 000</i>	
SUM:		<i>500 000</i>	

Prosjektleiinga takkar for samarbeidet i prosjektet så langt og ser fram til lærerike år i tida som kjem!

Skinnarbu 07.02.20, Lena Romtveit

Vedlegg

Vedlegg 1) Søknad 2020

NVS RAPPORT 29/2020

Norsk villreinsenter Sør: NO-3660 Rjukan | Telefon: +47 99 46 37 64 | E-post: post.sor@villrein.no
Stiftelsen Norsk villreinsenter: NO-2661 Hjerking

Org.nr: NO 990 697 809 MVA